

DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT

Ifølge adresseliste

Deres ref

Vår ref

Dato

22/1726-2

24. november 2022

Høring av nye tilskuddssatser for RÅK-ordningen 2023

Landbruks- og matdepartementet sender med dette ut på høring forslag til endringer i forskrift 10. juni 2009 nr. 636 om råvareprisutjevning for bearbejdede jordbruksvarer. Forslag innebærer nye satser for prisnedskrivning (PNS) gjeldende fra 1. januar 2023, samt forslag til utvidelse av ordningens ferdigvareomfang. Det foreslås også å tydeliggjøre to råvarenavn i forskriftens vedlegg 1.

Forslag til endringer vil bli drøftet i **høringsmøte torsdag 8. desember 2022 kl. 10.00 – 11.30**. Høringsmøtet vil bli avholdt fysisk i LMD (R6), men det er også mulig å velge å bli med elektronisk på Teams. Det bes om at deltakelsen på nettmøtet begrenses per høringsinstans. Påmelding til møtet sendes til siv-tanja.durteste@lmd.dep.no innen 6. desember 2022 kl. 12.00. Det vil også være anledning til å sende inn eventuelle skriftlige høringsuttalelser i etterkant av møtet.

For å kunne forvalte tilskuddsmidlene på en forsvarlig måte, og gi bedriftene nødvendig forutsigbarhet for rammebetingelsene i 2023, er det avgjørende at forskriftsendringene trer i kraft 1. januar 2023. På denne bakgrunn har departementsråden besluttet forkortet høringsfrist i medhold av utredningsinstruksens punkt 1-4.

Det bes om at skriftlige høringsinnspill blir sendt departementet innen **9. desember 2022**.

Høringsdokumentene er publisert på: <https://www.regjeringen.no/no/dep/lmd/id2946936/>

Vi ber om at høringssvar sendes digitalt ved bruk av skjema for høringssvar på [regjeringen.no](https://www.regjeringen.no).

Postadresse
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo
postmottak@lmd.dep.no

Kontoradresse
Teatergata 9
www.lmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 874

Avdeling
Landbrukspolitisk
avdeling

Saksbehandler
Siv Tanja Durteste
22 24 92 69

1. Jordbruksoppgjøret

Bevilgningen til ordningen for råvareprisutjevning (kap. 1150, post 70.12) er fastsatt til 255,2 mill. kroner i 2023. I jordbruksoppgjøret ble partene enige om at bevilgningen skulle økes med 10 millioner kroner utover oppdatert bevilgningsbehov og de endringene i målprisene som følger av jordbruksoppgjøret, for å kunne ta nye varer inn i ferdigvareomfanget til ordningen, se nærmere i kapittel 3.

Bearbeidede jordbruksvarer omfattet av EØS-avtalen protokoll 3, er underlagt EØS-avtalens generelle bestemmelser om fri bevegelighet av varer, men avtalen åpner for at avtalepartene kan anvende toll og prisnedskrivning på råvarene for å utjevne prisforskjeller på råvarer som inngår i ferdigvarene. Hensikten er å utjevne konkurransevilkårene for produsenter av bearbeidede jordbruksvarer i EØS-området og gi grunnlag for økt handel. Ordningen bidrar dermed til at norsk næringsmiddelindustri kan produsere og levere industrielt bearbeidede produkter basert på norske jordbruksråvarer. Prisnedskrivning kan gis dersom tollsatsen alene ikke kompenserer for forskjellen mellom internasjonal og norsk råvarepris.

Tilskuddssatsene bestemmes av prisforskjellen mellom Norge og verdensmarkedet på de enkelte råvarene. Råvareprisene i beregningene gjelder for representative kvaliteter av de råvarene som benyttes av RÅK-industrien. I tilfeller der det er vanskelig å finne sammenlignbare priser på like kvaliteter i Norge og på verdensmarkedet, brukes priser på nære substitutter.

Gjeldende prisnedskrivningssatser ble fastsatt med virkning fra 1. januar 2022.

2. ENDRINGER I PRISNEDSKRIVINGSSATSENE FRA 1. JANUAR 2023

2.1 Bakgrunn

Landbruksdirektoratet følger løpende konkurransesituasjonen for RÅK-industrien, og vurderer behovet for kompensasjon på råvarene som industrien benytter. Grunnlaget for den årlige vurderingen er markedspriser i Norge og på verdensmarkedet, samt forventet prisutvikling. Valutakurser og forventninger om utvikling i disse vil også påvirke konkurransesituasjonen, og inngår derfor i vurderingen, jf. 2.1.1. Informasjon om norske råvarepriser hentes fra leverandører og brukere av råvarer i RÅK-industrien, jf. 2.1.2. Internasjonale priser hentes fra norske aktører og fra internasjonale priskilder.

Under kapittel 2.2 til 2.5 omtales konkurransesituasjonen for meieriråvarer, kjøttråvarer, råvarer av egg og potetråvarer. En samlet oversikt over foreslåtte nye prisnedskrivningssatser for samtlige råvarer fremkommer i tabell 1, se vedlegg til dette høringsbrevet.

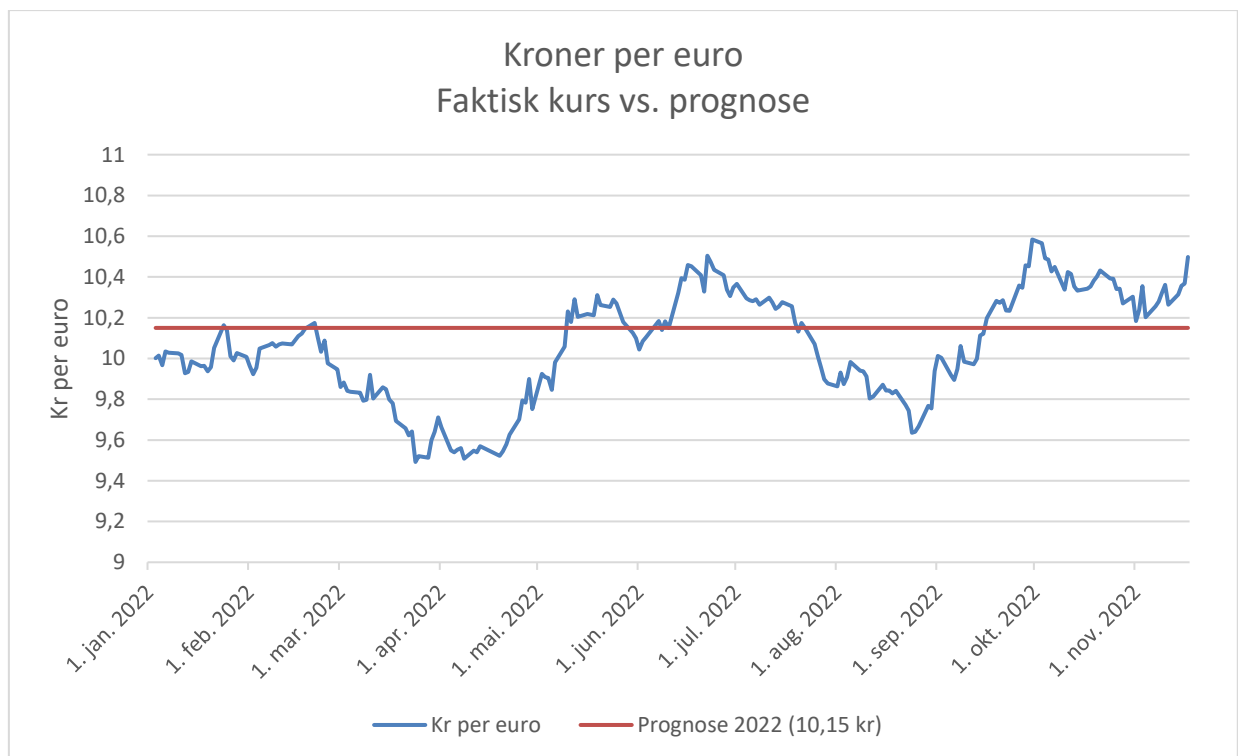
Landbruks- og matdepartementet vil fremheve at vi er inne i en tid med uro i markedene og høye verdensmarkedspriser. Vi står nå i en situasjon der verdensmarkedsprisen er høyere

enn norske råvarepriser for flere av varene som er omfattet av ordningens råvareomfang. Dette innebærer at tilskuddssatsen for disse varene er beregnet til 0 kr per kg for 2023.

Det er betydelig usikkerhet knyttet til utviklingen i de internasjonale prisene fremover. Dersom det oppstår betydelige endringer i de markedsmessige forhold som danner grunnlaget for satsberegningen, herunder også norske råvarepriser, vil det bli foretatt en ny gjennomgang av de fastsatte satsene med tanke på en satsjustering.

2.1.1 Valutakursutvikling

For å kunne sammenligne norske og internasjonale priser regnes internasjonale priser om til norske kroner for de aktuelle råvarene. Internasjonale priser innhentes i euro. Ved fastsettelsen av tilskuddssatser for 2022 ble det prognosert at en euro i gjennomsnitt ville koste 10,15 kroner. I figur 1 presenteres valutakursutviklingen hittil i år (per. 17. november), målt mot prognosert valutakurs som ble brukt for å fastsette gjeldende tilskuddssatser.

Figur 1: Valutakursutvikling for norsk krone mot euro i perioden januar – november 2022.

I gjennomsnitt hittil i 2022 har valutakursen vært på 10,06 kr per euro. Dette er noe lavere enn prognosen på 10,15. En lavere kurs betyr at kronen er sterkere enn det som ble lagt til grunn ved fastsettelse av gjeldende satser. Isolert sett har dette medført noe dårligere konkurransevne for norsk industri målt mot importerte RÅK-varer fra EU, enn forventet ved satsfastsettelsen.

For nye satser fra 1. januar 2023 foreslås det å benytte en valutakurs på **10,23 EUR/NOK**. Kursen er basert på informasjon og prognoser hentet fra Norges Bank, Nordea og DNB.

2.1.2 Endringer i norske råvarepriser

Prisene på norske råvarer som inngår i produksjon av RÅK-varer, påvirkes blant annet av målprisendringer som følge av jordbruksavtalen. Prisene for meieriråvarer påvirkes i tillegg av satsene i prisutjevningsordningen for melk (PU). Råvareprisene og utviklingen i disse er også påvirket av andre forhold som lønnskostnader, energikostnader, avgifter, provisjon, m.m. Utviklingen i råvareprisene vil derfor avvike noe fra det som kan utledes av jordbruksavtalen.

I årets jordbruksoppgjør ble det vedtatt å øke målprisen for følgende varer som forventes å gi effekter på tilskuddsberettigede råvarer. Målprisene gjelder fra 1. juli 2022:¹

Produkt	Målpris fra 1.7.2021	Endring i kr per liter eller kr per kg	Målpris fra 1.7.2022
Melk	5,55	0,36	5,91
Poteter	5,48	0,90	6,38
Matkorn (hvete/rug)	3,80/3,32	1,00	4,80/4,32

2.2 Meieriråvarer

Internasjonale priser for råvarene skummetmelkpulver, helmelkpulver 26 % og smør hentes fra Nederland.² Prisene for helmelkpulver 28% og melkepulver 20 % beregnes med grunnlag i prisen på helmelkpulver 26 %. Internasjonal pris på mysepulver er hentet fra det tyske markedet.³ For ost er internasjonal pris et gjennomsnitt av prisen på tre ulike ostekvaliteter: tysk Gouda, Cheddar fra EU og tysk Emmentaler.⁴ De internasjonale prisene som legges til grunn i vurderingen av nye satser på meieriråvarer, er et gjennomsnitt av prisene i perioden september – november 2022.

De norske prisene påvirkes i hovedsak av målprisendringer og av satsene i prisutjevningsordningen for melk. I jordbruksforhandlingene ble det vedtatt at målprisen på melk skulle øke med 0,36 kr per liter.

2.2.1 Melkepulver

Den internasjonale prisen på melkepulver har økt gjennom hele 2022. Ved utgangen av august hadde prisen på helmelkpulver steget til 46 kr per kg, fra om lag 40 kr per kg i starten av 2022. Prisene på skummetmelkpulver har også steget fra et allerede høyt nivå ved inngangen til 2022, og til et uvanlig høyt nivå i slutten av juni. Fra juli har prisene imidlertid sunket noe fra den høye pristoppen. Lavere melkevolum, og lavere tørrstoffinnhold, kombinert med høye driftskostnader og energikostnader for tørking, gjør at det ikke forventes noen større prisnedgang på melkepulver i 2023.

Internasjonal pris som legges til grunn for satsforslaget for 2023, er 47,57 kr per kg for helmelkpulver 28 %, 46,77 kr per kg for melkepulver 20 % og 35,50 kr per kg for

¹ [Jordbruksoppgjøret 2022, tabell 1.8 og 1.9](#)

² Prisene er fra [Prodzuivel.nl](#).

³ Prisene er fra [Süddeutsche Butter- unter Käse-Börse \(SBKB\)](#).

⁴ Prisen på tysk gouda er fra [milchwirtschaft.de](#), prisen for tysk emmentaler er fra SBKB, og prisen for europeisk cheddar er fra [EU Milk Market Observatory](#).

skummetmelkpulver. Prisen på skummetmelkpulver påvirker prisen på flere meieriråvarer der direktoratet ikke mottar internasjonal pris, da disse prisene beregnes på bakgrunn av prisen på skummetmelkpulver og smør.

De norske prisene på melkepulver har også økt siden forrige satsfastsettelse. Helmelkpulver 28% og melkepulver 20% ligger fortsatt lavere enn internasjonale priser tillagt toll.

Høye verdensmarkedspriser tilsier at det ikke er grunnlag for prisnedskrivning for helmelkpulver 28 % og melkepulver 20 %. Det foreslås derfor å sette satsen til **0,00 kr per kg** for disse varene. Satsen for skummetmelkpulver foreslås satt til **3,20 kr per kg**.

2.2.2 Smør

Den internasjonale smørprisen økte kraftig frem til slutten av juni i år. Fra juli har prisen imidlertid sunket noe, men det ventes ingen stor reduksjon i smørprisen fremover. Det forventes at det fremover vil være mindre fett tilgjengelig for smørproduksjon, dels som følge av lavere tørrstoffinnhold i melka og dels på grunn av lavere melkeproduksjon. Det forventes også en økning i osteproduksjon, noe som vil redusere mengden melkefett tilgjengelig for smør. Det har vært en økning i forbruket av smør i EU i 2022 sammenlignet med i samme periode i 2021. En reduksjon i produksjonen vil da gjøre at man forsyner markedene også med varer fra lager.

Den internasjonale prisen som legges til grunn for satsforslaget er 69,98 kr per kg, mot 42,73 kr per kg ved forrige satsfastsettelse. Den norske smørprisen har også økt siden forrige satsfastsettelse.

Ettersom den internasjonale prisen tillagt toll er høyere enn den norske prisen, er det ikke grunnlag for prisnedskrivning for smør. Tilskuddssatsen foreslås satt til **0,00 kr per kg** i 2023.

2.2.3 Ost

Produksjonen av ost i EU gikk ned med 1 % i første halvår 2022 sammenlignet med samme periode i 2021. Eksporten gikk opp i samme periode med 2 prosent. Dette skyldes først og fremst økt eksport til USA og UK. Et stabilt dagligvaremarked for ost sammen med en økning i servicemarkedet, danner grunnlag for økt produksjon. Prisene på ost i EU har steget i 2022 frem til utgangen av juni. I 2. og 3. kvartal flatet prisene noe ut, men øker i 4. kvartal. Prisene for ost har ikke gått ned på samme måte som for melkepulver. Fremover forventes det ingen prisnedgang på ost, men stabile til økende priser med god etterspørsel internasjonalt.

Internasjonal pris for modnet ost til industri som legges til grunn for satsforslaget er 56,10 kr pr kg. Pris på norsk ost har også økt sammenliknet med den prisen som ble lagt til grunn ved forrige satsfastsettelse.

Tilskuddssatsen for modnet ost til industri og fast formet ost til industri foreslås redusert til **3,70 kr per kg** i 2023.

2.3 Kjøttråvarer

Internasjonale kjøttpriser i markedet omfatter hele og halve slakt. Det finnes ingen internasjonale børser for sorteringsvarer som benyttes som råvare av RÅK-industrien. Prisene som legges til grunn for de forskjellige typene sorteringskjøtt, må derfor hentes inn av aktører som agerer som kjøpere i markedet og dermed får tilgang til disse prisene. De internasjonale prisene er innhentet i november 2022. Trender og utvikling i prisene er basert på informasjon fra det europeiske markedet.

2.3.1 Storfekjøttsortering 14 %

Den internasjonale prisen på storfekjøttsortering 14% steg kraftig våren 2022 før den stabiliserte seg noe, og da på et langt høyere nivå enn tidligere år. På grunn av lav tilgang på storfe er det nå relativt høye priser på både sorteringskjøtt og biffer, også fra markedene i Sør-Amerika. Stabiliseringen av prisene i EU henger sammen med økt slakting, som følge av at pandemien nå har avtatt. FAOs kjøttprisindeks viser at selv om prisen globalt har gått noe ned fra toppnivået i juni, ligger den per august 8,2 prosent høyere enn fjorårets nivå.

For storfekjøttsortering 14% legges en internasjonal pris på 50,64 kr per kg til grunn for satsforslaget. Dette er 15,12 kr per kg høyere enn den prisen som ble lagt til grunn ved forrige satsfastsettelse. Den norske prisen for storfekjøttsortering har også steget gjennom 2022.

Ettersom det det har vært en større økning i den internasjonale prisen enn i norsk pris siden forrige satsfastsettelse, er det grunnlag for en satsreduksjon. Det foreslås å redusere satsen til **32,50 kr per kg.**

2.3.2 Svinekjøttsortering 23 %

Det var stor vekst i de europeiske prisene på svinekjøttsortering i løpet av våren 2022. Mye av denne prisveksten var drevet av mindre tilførsel. EU-kommisjonens siste anslag viser en nedgang i EUs svineproduksjon i 2022 på 4,7 prosent sammenlignet med 2021. Prisøkningene understøttes også av stigende energi- og fôrpriser, og usikkerheten i markedet som følge av krigen i Ukraina. I løpet av sommeren stabiliserte prisene seg noe, før de tok seg opp igjen. Etterspørselen innad i Europa har økt noe, og etterspørselen fra Asia er også i ferd med å ta seg opp. Samtidig preges markedet fortsatt av betydelig lavere tilførsel enn på samme tid i fjor. I Spania, som er EUs største produsent av svinekjøtt, vil tilførselen trolig øke utover høsten fordi slaktevektene går opp.

Den internasjonale prisen på svinekjøttsortering 23 % som legges til grunn for forslaget til PNS-sats er på 24,55 kr per kg. Dette er 8,82 kr per kg høyere enn prisen som ble lagt til grunn for gjeldende satser.

Prisen på norsk svinekjøttsortering 23 % har også økt siden forrige satsfastsettelse, men betydelig mindre enn den internasjonale prisen.

Ettersom den internasjonale prisen tillagt toll er høyere enn den norske prisen, er det ikke grunnlag for prisnedskrivning til svinekjøttssortering. Tilskuddssatsen foreslås satt til **0,00 kr per kg** i 2023.

2.3.3 Fårekjøttssortering 25 %

Prisen på fårekjøttssortering internasjonalt har vært stigende siden forrige satsfastsettelse, og ligger nå nesten 24 prosent over prisen for et år siden. Det var en relativt stabil prisøkning på lam frem mot sommeren, med rekordhøye nivåer rundt påske. Hovedårsaken er vedvarende stabil etterspørsel internt i EU, sammen med mindre tilførsel og høye logistikk-kostnader i markedet. De høye prisene skal i utgangspunktet gi insentiver til mer slakt, men EU-kommisjonen anslår nå omtrent uendret produksjon i 2022, som følge av mindre besetninger enn tidligere og høye førkostnader.

Den internasjonale prisen på fårekjøttssortering 25 % som legges til grunn for forslaget til PNS-sats er på 63,94 kr per kg. Dette er 8,62 kr per kg høyere enn prisen som ble lagt til grunn for gjeldende satser. Den norske prisen har også økt betydelig siden forrige satsfastsettelse.

Gjeldende tilskuddssats for fårekjøttssortering 25% er 0,00 kr per kg. Det er fortsatt høye priser på fårekjøtt internasjonalt, så på tross av prisøkning i Norge er det fortsatt ikke grunnlag for prisnedskrivning. Det foreslås derfor å videreføre satsen på **0,00 kr per kg**.

2.3.4 Fjørfekjøtt

Fjørfe-sektoren har vært sterkt rammet av prisvekst på viktige innsatsfaktorer som energi og fôr, noe som gir høye internasjonale priser. I tillegg har det vært historisk stort omfang av fugleinfluensautbrudd i 2021 og 2022, blant annet i store produsentland som Frankrike, Polen og Nederland. Også USA har hatt flere tilfeller av fugleinfluensautbrudd, og disse faktorene har presset prisene fra EU og USA sterkt opp i år. Brasil har derimot kunnet konkurrere med lavere priser på det internasjonale markedet.

Internasjonal pris på fjørfekjøtt annet enn MUK var per november på 35,09 kr per kg. Dette er 9,31 kroner høyere enn prisen som ble lagt til grunn for gjeldende satser. Den norske prisen har også økt siden forrige satsfastsettelse, som følge av høye produksjonskostnader.

Internasjonal pris på MUK-fjørfe (maskinelt utbeinet kjøtt) per september var på 7,16 kr per kg. Dette er 1,58 kroner høyere enn prisen som ble lagt til grunn for gjeldende satser. Også her har høye produksjonskostnader medført en økning i den norske prisen siden forrige satsfastsettelse.

For MUK-fjørfe tilsier en større økning i den internasjonale prisen enn i den norske prisen, en reduksjon i tilskuddssatsen. Det foreslås derfor en PNS-sats på **2,10 kr per kg** i 2023.

Når det gjelder fjørfekjøtt annet enn MUK har den norske prisen økt mer enn den internasjonale siden forrige satsfastsettelse. For at råvaren skal ha råvarepriskompensasjon, foreslås det å sette satsen til **10,10 kr per kg**.

2.4 Råvarer av egg

De internasjonale prisene på egg har vært ekstraordinært høye i 2022, som følge av blant annet økte produksjonskostnader og fugleinfluensautbrudd i Frankrike, Polen og Tyskland. For eggeplommepulver er den internasjonale prisen 122,76 kr per kg, noe som innebærer en økning på 69,98 kr sammenliknet med prisen som ble lagt til grunn for gjeldende satser. Når det gjelder heleggpulver er internasjonal pris 124,30 kr per kg. Dette er 72,03 kr høyere enn prisen ved forrige satsfastsettelse. Internasjonal pris for konserverte eggeplomme har økt med 65 prosent fra forrige satsfastsettelse, og er nå på 50,64 kr per kg, dvs. en oppgang på 33,39 kr per kg. Internasjonal pris på heleggmasse har på sin side økt med 18,50 kr per kg fra forrige satsfastsettelse, og ligger nå på 29,67 kr per kg.

For alle råvarer av egg har også den norske prisen økt sammenliknet med prisnivået ved forrige satsfastsettelse. De internasjonale prisene på samtlige eggprodukter har imidlertid økt vesentlig mer enn de norske prisene.

Konkurransesituasjonen for ferdigvarer som benytter konserverte eggeplomme i produksjonen, tilsier at det fortsatt ikke er behov for prisnedskrivning for å sikre råvarepriskompensasjon. For flertallet av disse ferdigvarene beregnes tollsatsen etter en standardresept som gir tilstrekkelig beskyttelse av råvaren konserverte eggeplomme. Satsen på **0,00 kr per kg** foreslås derfor videreført.

Når det gjelder heleggmasse, heleggpulver og eggeplommepulver har alle nå lavere norske priser enn internasjonale priser tillagt toll, og det er derfor ikke grunnlag for prisnedskrivning. Det foreslås derfor at satsen settes til **0,00 kr per kg** for disse varene.

2.5 Potet og potetråvarer

I alt 73 prosent av potetproduksjonen i EU er konsentrert i fem land; Tyskland, Polen, Frankrike, Nederland og Belgia. Sommeren 2022 har vært usedvanlig tørr og varm, noe som utfordrer kvaliteten og størrelsen på potetene. Produksjonskostnadene har økt betydelig, og avtalte priser dekker ikke de økte kostnadene. Det er usikkerhet om produsentene neste år eventuelt vil satse på annen produksjon enn poteter. Totalavlingen forventes å være 7 til 11 prosent lavere enn i fjor. Prisene forventes derfor å øke neste sesong.

Verdensmarkedsprisen på våt glukose har økt siden forrige satsfastsettelse, og prisen som legges til grunn for foreslått sats er 14,05 kr per kg. Internasjonale priser tillagt toll er nå høyere enn norsk pris. På bakgrunn av dette foreslås det å sette satsen til **0,00 kr per kg**.

For råvaren potetstivelse har internasjonal pris gått noe opp siden forrige satsfastsettelse. Den internasjonale prisen som legges til grunn for beregningen er 10,33 kr per kg. Den norske prisen har også økt noe, men ikke like mye. Utviklingen i prisforskjellene mellom Norge og verdensmarkedet tilsier et redusert kompensasjonsbehov, og det foreslås derfor en ny sats på **2,20 kr per kg**.

For råvaren mel og flak av poteter har den internasjonale prisen gått noe ned siden forrige satsfastsettelse. Den internasjonale prisen som er lagt til grunn for foreslått sats er 11,94 kr per kg. På bakgrunn av at norsk pris har økt og internasjonal pris har gått ned, foreslås det å øke satsen til **18,70 kr per kg**.

Internasjonal pris på potet blir beregnet til 2,62 kr per kg. Det er en økning fra kr 1,78 per kg sammenliknet med prisgrunnlaget ved forrige satsfastsettelse. Etter som norsk pris har økt mer enn internasjonal pris i perioden, tilsier det et økt kompensasjonsbehov og det foreslås en ny sats på **0,80 kr per kg**.

3. FORSLAG TIL UTVIDELSE AV ORDNINGENS VAREOMFANG

Det er ferdigvarens varenummer i tolltariffen som avgjør om varen er tilskuddsberettiget etter RÅK-tilskuddsordningen. RÅK-tilskuddsforskriften vedlegg 2 lister opp hvilke ferdigvarer det kan utbetales RÅK-tilskudd til. Det er råvarene som benyttes til å produsere den tilskuddsberettigede ferdigvaren som danner grunnlaget for tilskuddsberegningen. Tilskuddssatsen for hver enkelt råvare fremgår av RÅK-tilskuddsforskriften vedlegg 1.

Bevilgningen til RÅK-tilskudd blir fastsatt i jordbruksforhandlingene hvert år. I denne forbindelse foretas det også en gjennomgang av ordningens vareomfang. I forkant av forhandlingene inviteres næringen til å komme med innspill om behovet for endringer i vareomfanget som omfattes av ordningen. Næringen vil bli invitert til dette også i forkant av neste års jordbruksoppgjør. Dersom avtalepartene ser behov for å endre innretningen i ordningen, kan det fastsettes endringer i råvareomfang og ferdigvareomfang.

I jordbruksoppgjøret 2022 ble partene enige om at bevilgningen til RÅK (råvarepriskompensasjonsordningen) skulle økes med 10 millioner kroner utover oppdatert bevilgningsbehov og de endringene i målprisene som følger av jordbruksoppgjøret. Denne økningen er øremerket til å ta inn nye produkter i ferdigvareomfanget til ordningen, inntatt i forskriftens vedlegg 2.

I samråd med Landbruksdirektoratet har departementet foretatt en gjennomgang av de innspill som har blitt fremmet fra industrien knyttet til utvidelse av ferdigvareomfanget. Det er i denne sammenheng sett hen til hvilke varer som er utsatt for stor importkonkurranse og som har hatt en underkompensasjon over tid, og derfor trenger prisnedskrivning for å kompensere for prisforskjeller på jordbruksråvarer mellom Norge og utlandet.

På denne bakgrunn foreslår departementet for det første å utvide ordningens ferdigvareomfang med *vaniljesaus*⁵ og *vaniljekrem* på varenummer 19.01.9098. Både vaniljesaus og vaniljekrem har opplevd en betydelig importkonkurranse over flere år. Disse varene har også over år hatt underkompensasjon. Slik departementet vurderer det, er det derfor en reell fare

⁵ Vaniljesaus til dagligvaremarkedet er ikke inkludert i ordningen i dag, med unntak av laktosefri vaniljesaus.

for at norskproduserte produkter kan tape markedsandeler som følge av import. Norsk produksjon av vaniljesaus og vaniljekrem gir i dag avsetning for om lag 11 mill.liter melk, noe som utgjør omtrent 0,7 prosent av årlig norsk produksjon,

Videre foreslår departementet å innta *rømmedressing* på varenummer 19.01.9098 i ferdigvareomfanget. Med rømmedressing menes produkter som pizzasaus, rømmedipp og rømmedressing, alle på basis av meieriråvarer. Importkonkurransen på saus og dressinger har vært økende over flere år. Det gjelder både konkurrerende saus og dressinger basert på meieriråvarer, og andre substitutter uten innhold av meierivarer. På samme tid har norskprodusert rømmedressing vært underkompensert. Også for disse varene er det således en reell fare for at norskproduserte varer kan tape markedsandeler til import. Den norske produksjonen av rømmedressing avtar om lag 1 mill. liter melk årlig. Departementet vil også trekke frem at andre konkurrerende dressinger og sauser basert på norske meieriråvarer, har blitt klassifisert under varenummer 21.03.9099 og er dermed allerede omfattet av ordningen. En utvidelse av ferdigvareomfanget til å omfatte rømmedressing vil derfor også bidra til å sikre likere konkurransevilkår for tilnærmet like produkter.

Overstående forslag til utvidelse vil medføre denne endringen i forskriftens vedlegg 2, for varenummer 19.01.9098:

Varenummer i Tolltariffen	Varebetegnelse
ex 19.01.9098	Vaniljesaus, vaniljekrem, rømmedressing, iskremblanding, produkter til bakeri, glutenfri diettmat og laktoseredusert diettmat

4. FORSLAG TIL TYDELIGGJØRING RÅVARENAVN PÅ VEDLEGG 1

Praksis har vist at enkelte aktører oppfatter det som noe uklart hvilke råvarer som skal meldes inn i reseptene under potetråvarene. Det foreslås derfor å endre navnet på to av potetråvarene i forskriftens vedlegg 1, for å tydeliggjøre bestemmelsen.

Råvaren «potetmel» skal meldes inn som potetstivelse. For å markere at potetmel er noe annet enn «mel og flak av poteter» foreslås det å legge «potetmel» til i navnet på råvaren, slik at råvaren benevnes som «Potetmel/potetstivelse».

Råvaren «Mel og flak av poteter» foreslås endret til «Flak og granulat av potet». Industrien har tidligere meldt inn granulat av potet under «mel og flak av poteter», så navneendringen medfører ingen endring i praksis.

Forslaget medfører disse endringene i forskriftens vedlegg 1 for potet:

<i>Jordbruksråvarer</i>	<i>Råvarenr.</i>	<i>Råvarenavn</i>
<i>Potet</i>	30100	Poteter
	31200	Flak og granulat av potet
	32100	Potetmel/potetstivelse

Med hilsen

Henrik Einevoll (e.f.)
avdelingsdirektør

Siv Tanja Durteste
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg 1: Råvarer omfattet av forskriften med forslag til tilskuddssatser for 2023

NR	Råvare	Gjeldende PNS-sats 2022	Forslag ny PNS-sats fra 1. januar 2023
1100	Helmelk flytende	1,50	0,00
1200	Skummet melk flytende	1,50	1,20
1300	Yoghurt	4,10	2,80
1500	Kondensert melk fet	0,60	0,00
1550	Kondensert melk mager	0,40	0,00
1600	Helmelkpulver 28%	0,90	0,00
1601	HMP 28 % til iskrem	0,00	0,00
1650	Melkepulver 20%	0,30	0,00
1651	Melkepulver 20% til iskrem	0,00	0,00
1700	Skummetmelkpulver	5,70	3,20
1701	SMP til iskrem	0,00	0,00
1750	Yoghurtpulver	0,00	0,00
2100	Fløte	11,90	1,30
2101	Fløte til iskrem	0,00	0,00
2300	Rømme	9,00	0,00
2400	Helmelkpulver 35%	7,60	0,00
2440	Fløtepulver 42%	11,20	0,00
2450	Fløtepulver 55%	0,00	0,00
3200	Mysepulver	5,60	4,90
3201	Mysepulver til iskrem	0,00	0,00
5100	Smør ¹	2,70	0,00
5101	Smør til iskrem	0,00	0,00
5300	Smørrolje ²	3,70	0,00
6100	Ost ³	13,70	3,70
11100	Heleggmasse	8,80	0,00
11200	Heleggpulver	30,90	0,00
12100	Eggeplomme konservert	0,00	0,00
12200	Eggeplommepulver	10,90	0,00
30100	Poteter	0,70	0,80
31200	Mel og flak av poteter	12,70	18,70
32100	Potetstivelse	4,40	2,20
40200	Våt glukose	1,50	0,00
70750	Svinekjøttsortering 23%	2,30	0,00
71400	Storfekjøttsortering 14%	34,40	32,50
73000	Fårekjøttsortering 25%	0,00	0,00
74000	MUK-fjørfe ⁴	3,50	2,10
74200	Fjørfe, annet enn MUK-fjørfe	13,10	10,10

1. PNS gis ikke til råvaren smør med unntak for ferdigvarer tariffert på varenummer ex 19.01.9098 iskremblanding, produkter til bakeri, glutenfri diettmat og laktoseredusert diettmat.
2. PNS gis ikke til råvaren smørrolje med unntak for sjokolade som tarifferes på varenummer 18.06.2090, 18.06.3100, 18.06.3200 eller 18.06.9010.
3. Gjelder modnet ost til industri og fast formet ost til industri.
4. MUK-fjørfe: Maskinelt utbeinet kjøtt av fjørfe.

Adresseliste

Finansdepartementet Hoff SA	Postboks 8008 Dep	0030	OSLO
Kjøtt- og fjørfebransjens Landsforbund	Østensjøveien 39/41	0667	OSLO
Landbruksdirektoratet	Skolegata 22	7713	Steinkjer
NHO Mat og Drikke	Postboks 5469 Majorstuen	0305	OSLO
Norges Bondelag	Postboks 9354 Grønland	0135	OSLO
Norsk Bonde- og Småbrukarlag	Akersgata 41	0158	OSLO
Norsk Landbrukssamvirke	Postboks 9347 Grønland	0135	OSLO
Nortura SA	Postboks 360 Økern	0513	OSLO
Nærings- og fiskeridepartementet	Postboks 8090 Dep	0032	OSLO
TINE SA	Postboks 25	0051	OSLO